

Landbrugsministeren (Henry Christensen): Jeg vil gerne have lov at takke for den meget velvillige behandling, lovforslaget har fået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb).

(Lovforslaget (nr. 2) findes i tillæg A. sp. 1025, fremsættelsen i tidenden sp. 96).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 5-7 opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser).

(Lovforslaget (nr. 3) findes i tillæg A. sp. 1033, fremsættelsen i tidenden sp. 96).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb).

(Lovforslaget (nr. 4) findes i tillæg A. sp. 1041, fremsættelsen i tidenden sp. 96).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder).

(Lovforslaget (nr. 5) findes i tillæg A. sp. 1021, fremsættelsen i tidenden sp. 96).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Bundvad: I maj måned sidste år blev momsens forhøjet fra 12½ til 15 pct. I den anledning blev det vedtaget at yde kompen-

sation til pensionisterne på 1,6 pct. af grundbeløbet, hvilket svarer til 17 kr. for ægtepar og 11 kr. for enlige pensionister pr. måned, og andre satser blev reguleret tilsvarende. Beløbene bliver udbetalt som midlertidige tillæg.

Det foreslås nu, at disse midlertidige tillæg indregnes i pensionens grundbeløb eller i tilsvarende faste satser, og at invalidernes særlige tillæg også forhøjes tilsvarende. I konsekvens af, at vi sidste år stemte for det midlertidige tillæg, kan vi støtte gennemførelsen af disse fire pensionsforslag, dog ser vi gerne en kort udvalgsbehandling.

Jeg hørte i pressens radioavis i morges, at folketinget skulle behandle forslag om forhøjelse af de sociale pensioner. Det får mig til at sige, at bortset fra forhøjelsen af invalidepensionisternes særlige tillæg indeholder disse lovforslag ingen forhøjelse for pensionisterne i almindelighed. Der er kun tale om en administrativ omlægning. Jeg vil gerne have det sagt, fordi jeg mener, det er forkert, at man skaber falske forhåbninger hos pensionisterne.

Ellers vil jeg gerne sige, at der må jo i denne samling ske noget andet og mere vedrørende pensionisterne. Jeg går ud fra, at der må komme lovforslag om, at pensionerne reguleres efter udviklingen på arbejdsmarkedet, så pensionisterne kan indhente det efterslæb, de utvivlsomt har oparbejdet. Der må også ske noget med førtidspensionen, der må udvides både i bredden og i dybden, så flere får denne mulighed. Det er påkrævet.

På samme måde må der ses på fradragsreglerne endnu en gang. Der har hidtil været enighed om, at der ved siden af pensionerne skulle være plads til en vis indkomst uden nedslag, så det, som man siger, kan betale sig for de ældre at arbejde. Ikke mindst i forbindelse med pensionstillægget og skattebetalingen er der forekommet tilfælde, som ikke er heldige. Vi mener, at fradragsreglerne og pensionstillægget bør gøres til genstand for en ny og positiv behandling.

Som sagt kan jeg anbefale de foreliggende fire lovforslag til velvillig og hurtig behandling.

Clara Munck: Jeg skal holde mig til de foreliggende fire lovforslag, som den konserverative folketinggruppe kan anbefale til

[Clara Munck.]

vedtagelse. Vi er ganske enige i de bemærkninger, der er gjort til lovforslagene.

Vi noterede med glæde, da vi oprindeligt gennemførte et særligt tillæg, at vi gav noget mere end dækning for momsforhøjelsen. Socialministeren foreslog dengang, at vi ikke blot gav et tillæg til grundbeløbet, men også til pensionstillægget, sådan at de pensionister, hvis eneste økonomiske grundlag er pensionsydelse, fik noget mere end dækning. Derfor har vi også med glæde noteret denne gang, at vi på invalidepensionsområdet giver en forhøjelse ud over dækningen ved ikke blot at stadfæste og lovfæste grundbeløbets hævelse, men også at ajourføre de ydelser, vi hidtil har ladet udbetale i relation til grundbeløbene, så vi kan tilsige en meget hurtig og velvillig behandling.

Evan Jensen: På venstres vegne kan jeg tilsige velvillig støtte til gennemførelse af de fire lovforslag, som socialministeren her har fremsat.

Valbak: De fire lovforslag, jeg står med i hånden her, er udtryk for en sædvanlig praksis, som anvendes, når man inden for et år giver midlertidige tillæg af en eller anden grund, sådan som det har været tilfældet her ved momsforhøjelsen. De indregnes jo sædvanligvis, når året er forbi, når ellers forudsætningerne for tillæggene ikke ændres. Vi kan kun anbefale, at det sker igen, og vi kan anbefale forslagene til hurtig behandling.

Kurt Brauer: Socialistisk folkeparti er ligesom de andre partier nærmest for disse fire lovforslag, men det er dog med de samme betænkeligheder, som hr. Bundvad just har redegjort for, at vi tilsiger vor velvillige behandling.

Det ville være rart, om ministeren snart — allerhelst i dag — kunne sige noget om, hvilke forbedringer for pensionisterne regeringen har i tankerne, men måske kan vi, hvis ikke ministeren er i stand til det i dag, vende tilbage til sagen i udvalget, for jeg forstår, at der vil komme et udvalgsarbejde om denne sag.

Hanne Reintoft: Jeg må sige, jeg har lidt svært ved at dele regeringspartiernes glæde

over det, der sker i dag — jeg tror, det var fru Clara Munck, der udtrykte den — for den forhøjelse, der f. eks. bliver pensionisterne på plejehjem til del, dækker lige nøjagtig to sodavandsis om måneden, så det er jo nok ikke noget, vi skal gøre os så forfærdelig meget til af.

Vi har også før diskuteret, om de forhøjelser, der er vedtaget som kompensation for momsstigningen, dækker de virkelig fordyrede leveforhold; det gør de slet ikke. Alle ved, at samtidig med momsforhøjelsen steg priserne ganske betydeligt. Vi ved også, at hele udgiftsniveauet er steget, og det har jo været nødvendigt for andre grupper, lønmodtagergrupperne, at kæmpe mod denne reallønsudhuling. Dette er pensionisterne ikke i stand til på samme måde.

Ministeren var, ikke dengang og er vel antagelig heller ikke i dag villig til at se med større opmærksomhed på, at pensionisternes situation, selv om det er en meget stor gruppe mennesker, bliver stadig dårligere, at det bliver en stadig fattigere gruppe. Man har fra pensionisternes organisationer prøvet at gøre opmærksom på, at der efterhånden er tale om et alvorligt løn efterslæb, og at reguleringerne ikke har hjulpet.

Nu kommer der et lovforslag om, at beløbene her skal indregnes i grundbeløbet, og det er der vel ingen der kan have noget imod, men det ville være rart med et tilsagn om, at dette grundbeløb med ganske faste mellemrum blev taget op til revision, således at vi ikke, fordi vi har det faste grundbeløb, gør dette løn efterslæb for pensionisternes vedkommende stadig større.

Jeg vil gerne i den forbindelse igen pege på, at dyrtidsreguleringen er for dårlig, og at det specielt rammer pensionisterne. Vi vil som sagt snart komme med et forslag om en forbedret dyrtidsregulering, der ikke mindst skal forbedre forholdene for disse pensionister.

Og må jeg så samtidig benytte lejligheden, nu vi behandler pensionsforhold, til at bede ministeren om det svar, jeg ikke fik under åbningsdebatten. Det fremgik af statsministerens åbningsstale, at man vil se mere velvilligt på ægtefællepensionen. Alle ved, at den ikke alene er urimelig lav; man ved også, at den er diskriminerende i sin form, fordi den ikke giver hvert enkelt menneske en fuld pension. Da man til glæde

[Hanne Reintoft.]

for de velhavende gennemførte sambeskatningens ophævelse, gennemførte man i og for sig den tanke, at hvert enkelt menneske skulle betragtes som et selvstændigt individ, som en selvstændig enhed. Jeg spurgte under åbningsdebatten, om statsministerens meget vage løfter skulle forstås sådan, at man virkelig ville se på denne ægtefællepension, der kun udgør 1½ gang pensionen for en enlig, og jeg vil gerne i dag bede ministeren om et svar. Det kan siges meget let med et ja eller et nej. Vil man komme med et lovforslag, der simpelt hen løser dette pensionsproblem for ægtepar?

Socialministeren (Nathalie Lind): Jeg skal takke ordførerne for den stort set ubetingede tilslutning til disse lovforslag. Det er jo, som det er sagt, en rent teknisk indregning, der er tale om. Jeg synes, det er meget væsentligt, som hr. Bundvad nævnte, at der ikke skabes falske forventninger om, at der hermed er tale om nogen forhøjelse af de almindelige pensioner, men at det netop er en indregning af de midlertidige tillæg i grundbeløbet.

Derimod synes jeg ikke, at tidspunktet kan være det rette til at tage en almindelig diskussion om, hvilke ønsker vi alle sammen kan have for fremtiden med hensyn til en ændring af pensionerne, fradragsreglerne og pensionstillæggene, men i anledning af det direkte spørgsmål, som fru Hanne Reintoft hævder ikke blev besvaret under åbningsdebatten, vil jeg da gerne kort citere det, der står i åbningstalens skriftlige del:

„Det undersøges, om det er muligt at nå frem til en ordning, der indebærer, at pensionistægtepar kan få udbetalt hver sin del af den fælles ægteparpension.“

Jeg har før her i tinget både i diskussion med fru Hanne Reintoft og med andre medlemmer af oppositionen nævnt, at spørgsmålet om en ensartet pension, altså at ægtefæller fik dobbelt så meget i pension som enlige, må løses i fremtiden. Ikke mindst har jeg nævnt — og i forslaget

om den sociale pensionsfond stod det direkte i bemærkningerne — at socialreformkommissionen i sine overvejelser om disse ting bør tage med i vurderingen, om man ved den kommende udbygning af pensionen skal have, hvad jeg vil kalde en individuel pension i modsætning til nu, hvor man har en ægtepar- og en enligpension.

Jeg vil gerne, for at der ikke skal være nogen misforståelse, sige, at det, der sigtes til i åbningstalen, er, om pensionistægtepar kan få udbetalt hver sin del af den fælles nuværende ægteparpension. Jeg har tidligere — jeg tror også ved sidste behandling her i maj-juni måned af lovforslag på dette område — gjort opmærksom på, at udgifterne ved på én gang at forhøje pensionerne så meget, at ægtefællepensionen blev det dobbelte af pensionen for to enlige, ville andrage 300-400 mill. kr., og jeg har også før sagt, at det er et beløb, vi ikke i øjeblikket råder over i socialministeriet til dette formål, men at jeg gerne ser, at man ved en fremtidig udbygning af pensionen går den vej, som jeg har nævnt, med lige store individuelle pensioner til hver.

Jeg skal til sidst blot udtrykke ønsket om en meget hurtig udvalgsbehandling, således at kommunerne i tide kan få besked om, hvilke satser de skal udbetale fra april måned næste år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at de fire lovforslag henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til toldlov.

Valgt blev: *Jørgen Jensen, Mads Eg Damgaard, Erik Hansen* (Vejle amt), *Hans Kjær, Jens Peter Jensen* (Sorø amt), *A. Chr. Andersen, Holmberg, Jørgen Andersen, Dagmar Andreassen, Helge von Rosen, Jørgen Peder Hansen, Finn Christensen, Grünbaum, Hans Lund, Poul Nilsson, Chr. Thomsen* og *Aksel Larsen*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter og forslag til lov om afgift af benzin.

Valgt blev: *Jørgen Jensen, Mads Eg Damgaard, Erik Hansen* (Vejle amt), *Hans Kjær, Jens Frandsen, Anders Andersen, Jens Peter Jensen* (Sorø amt), *Dagmar Andreassen, Jørgen Andersen, Helge von Rosen, Egon Jensen, Lis Groes, Grünbaum, Ove Hansen, Per Hækkerup, Hans Lund* og *Aksel Larsen*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven og forslag til lov om ændring af ligningsloven.

Valgt blev: *Havnstrup Clemmensen, Asger Jensen, Poul Schlüter, Stetter, Niels Andersen, Jens Foged, Kofoed, Helge von Rosen, Martin Pedersen, Niels Helveg Petersen, Grünbaum, Lis Groes, Ove Hansen, Per Hækkerup, Egon Jensen, Hans Lund* og *Omman*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om tipping.

Valgt blev: *Simonsen, Knud Bro, Henry Møller, Poul Schlüter, Robert Christensen, Søren Jensen, Ib Thyregod, Martin Pedersen, Jørgen Andersen, Kørkegaard, Søren B. Jør-*

gensen, Albertsen, Erhard Jakobsen, Hans Lund, Orla Pedersen, Karl Max Rasmussen og *Arne Larsen*.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til mødrehjælpsinstitutionernes tilsynsråd (i stedet for Jens Kampmann).

(Jfr. tidenden sp. 384).

Valgt blev: *Karen Andersen* (Dahlerup).

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Det er meddelt mig, at *Grethe Philip* ønsker at udtræde af udvalget angående endnu ikke fremsatte lovforslag om revision af straffelovens § 191 og loven om euforiserende stoffer. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *Grethe Philip* har vedkommende gruppe udpeget *Samuelsen*, som herefter er valgt.

Medlem af folketinget *Jørgen Peder Hansen* har meddelt mig, at han ønsker til handelsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren tage omgående skridt til, at der indføres forbud mod at anvende lotterier i forbindelse med afsætningen af tobaksvarer?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 15. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskattning til kommunerne af faste ejendomme.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

[Formanden.]

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om apotekervæsenet.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om beholdere til øl og læskedrikke.

Mødet hævet kl. 14.00.

9. møde.

Torsdag den 15. oktober kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslaget (nr. 11) findes i tillæg A. sp. 929, fremsættelsen i tidenden sp. 102).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

(Lovforslaget (nr. 7) findes i tillæg A. sp. 1009, fremsættelsen i tidenden sp. 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Da vi i foråret havde et tilsvarende lovforslag til første behandling, bad jeg om, at vi måtte få nogle flere oplysninger i det lovforslag, der nu skulle fremsættes. Vi har ikke fået disse oplysninger, og det beklager jeg meget, for vi må erkende, at der er mange problemer, der skal løses; når vi nu her i landet skal indføre en tredje direkte indkomstskat, nemlig indkomstskat til amtskommunerne.

Jeg sagde i foråret, og jeg vil gentage det i dag, at mit parti finder det rimeligt, at amtskommunerne får adgang til at udskrive direkte indkomstskat, men det bliver ikke uden vilkår, at vi kan gå med til en sådan løsning. Det er meget store skattestigninger, der har fundet sted i amtskommunerne. Alene fra sidste år til i år er amtskommunernes udskrivningsbehov steget med 250 pct. En del heraf skyldes sygehusvæsenet, der allerede nu er en amtskommunal opgave alene. Amtsrådene har ellers ikke fået tillagt større opgaver endnu, men statens meget følelige og alvorlige nedskæring af refusionerne har dog naturligvis bidraget væsentligt til den store skattestigning, og dertil kommer, at statens overtagelse af den mellemkommunale refusion er uden betydning for amtskommunerne.

Mit parti finder det rimeligt, at vi forsøger at finde en ordening med direkte indkomstskatter til amtskommunerne, men der er store forskelle i kommunernes tilsvær til amtskommunerne.

Lad mig nævne et eksempel. Hvis vi antager, at 2 kommuner inden for samme amtsrådsreds yder et tilsvær på, skal vi sige 2 mill. kr. til amtskommunen, så virker dette beløb med forskellig styrke på de enkelte skatteydere. I den ene kommune er beskatningsprocenten måske 15, i den anden 20. En sådan skævhed må naturligvis bringes til ophør, og flere eksempler kan bekræfte den ulighed, der findes.

Amtskommunerne har vel stort set de samme opgaver at skulle varetage i de forskellige egne af landet, og med god grund kunne man forvente, at den del af udgifterne, der i de enkelte amtskommuner bæres af kommunerne, vil udgøre en nogenlunde konstant del af kommunernes samlede udskrivning. Desværre er det ikke tilfældet. I Københavns amtskommune udgør således kommunernes bidrag til amtskommunen 10